

Vaikutusten ennakkoarviointi Järvenpään kaupungin päätöksenteossa

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakkoarviointi onnistuu parhaiten, kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitys:	V0 = Nykytila, ei tehdä muutoksia	V1 = Ensimmäinen muutosvaihtoehto	V2 = Toinen muutosvaihtoehto
Vaihtoehdot:	Palvelusetelin arvo säilyy nykyisellään	Palvelusetelin arvo laskee	Palvelusetelin arvo nousee

Päätöksen vaikutus

Päätös: Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo 1.8.2026 alkaen

Arvioinnin tekijä(t): Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö ja erityisasiantuntija

Päivämäärä: Helmikuu 2026

Strategiavaikutukset			
Merkittävien päätösten osalta tehdään arviointi siitä, miten asia/päätös vaikuttaa Järvenpään strategian toteutumiseen. Vaikutuksia arvioidaan pitkällä aikavälillä. Järvenpään strategia: https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/jarvenpaastrategia-2030			
Strateginen päämäärä	Vaihtoehdot	Tukee + / ei tue - / ei vaikutusta 0	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
J1 Kukoistava kaupunki	V0: Palvelusetelin arvo säilyy nykyisellään	+	Palvelutarjonta tukee kaupungin elinvoiman säilymistä.
	V1: Palvelusetelin arvo laskee	-	Palvelutarjonta voi heikentyä, joka voi vähentää kaupungin vetovoimaa lapsiperheille ja yrittäjille.

	V2: Palvelusetelin arvo nousee	++	Olemassa oleva palvelutarjonta vahvistaa kaupungin houkuttelevuutta ja kasvua sekä elinvoiman säilymistä.
J2 Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille	V0:	-	Palveluntuottajien toimintaedellytykset pysyvät ennallaan tai voi osittain heikentyä.
	V1:	--	Palveluntuottajien toiminnan kannattavuus ja investointihalukkuus voivat heikentyä.
	V2:	++	Palveluntuottajien toimintaedellytykset säilyvät ja mahdollisesti vahvistuvat.
J3 Yksilöllinen huomioiminen	V0:	0	Perheiden valinnanvapaus ja yksilöllisten tarpeiden huomiointi säilyvät nykyisellä tasolla.
	V1:	-	Perheiden valinnanvapaus voi kaventua, jos palveluntuottaja lopettaa toimintansa.
	V2:	+	Perheiden mahdollisuudet valita tarpeisiinsa sopiva päiväkotitoi säilyy.
H1 Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö	V0:	0	Työyhteisö toimii tutuissa rakenteissa, mikä tukee työrauhaa ja jatkuvuutta.
	V1:	-	Yksityisen palveluntuottajan henkilöstö voi kohdata paineita ja epävarmuutta päiväkodin toiminnasta, mikä voi heikentää työhyvinvointia.
	V2:	0	Resursoidumpi toimintaympäristö voi vahvistaa yksityisen palveluntuottajan henkilöstön työhyvinvointia ja onnistumisen edellytyksiä.
T1 Vastuullisuus ratkaisuisa	V0:	-	Kustannusneutraali ratkaisu, mutta ei auta hillitsemään palvelusetelikustannuksia.
	V1:	+/-	Kaupungin haastavan talouden näkökulmasta vastuullinen ratkaisu, mutta voi johtaa yksityisen päiväkodin sulkemiseen tai laatuhaittoihin.
	V2:	--/+	Kaupungin kustannukset kasvavat, mutta ratkaisu parantaa palvelujen säilymistä.
	V0:		

P1 Viisas ja oikea-
aikainen toiminta

V1:	-/+	Päätös voi osoittautua lyhytnäköiseksi ja heikentää kaupungin luotettavuutta, mutta mahdollistaa kaupungin resurssiviisaan taloudenpidon.
V2:	++	Mahdollisesti vahvistaa palveluntuottajien luottamusta tulevaan.

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus

- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus

+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus

-- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

0 Neutraali vaikutus

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten vaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Palvelujen saatavuuteen ja laatuun	V0: Palvelusetelin arvo säilyy nykyisellään	0	Palvelujen saatavuus ja laatu pysyvät ennallaan, mutta joitain laatuun liittyviä vaikutuksia asialla voi olla, koska esimerkiksi yksityisten palveluntuottajien palkkakustannukset tulevat palkkaratkaisujen vuoksi ensi kaudella nousemaan.
	V1: Palvelusetelin arvo laskee	-	Yksityisen päiväkodin valinnanmahdollisuus voi heikentyä erityisesti pienituloisilla, jos palveluntuottaja joutuu kompensoimaan laskevaa palvelusetelin arvoa perimällä perheiltä entistä suuremman omavastuuosuuden (Järvenpäässä voi periä enintään 70 €/kk). Pienimmät yhdistystaustaiset/ketjuihin kuulumattomat päiväkodit perivät tällä hetkellä

			perheiltä asiakasmaksun lisäksi pääsääntöisesti 40-58 € suuruista maksua. Palvelujen saatavuus voi heikentyä, jos palveluntuottaja joutuisi lopettamaan toiminnan.
	V2: Palvelusetelin arvo nousee	0	Palvelun saatavuus säilyy ja todennäköisyys sille, että palveluntuottaja ei nosta perheen omavastuuosuutta nousee, mikä hyödyttää erityisesti pienituloisia perheitä.
Terveysteen ja hyvinvointiin	V0:	0	Ei merkittäviä muutoksia eri ryhmille.
	V1:	-	Mahdollisesti varhaiskasvatuksen kasvavien kustannusten vuoksi erityisesti pienituloisissa ja yksinhuoltajaperheissä perheiden kuormitus voi kasvaa ja hyvinvointi voi heikentyä.
	V2:	0	Ei merkittäviä muutoksia eri ryhmille.
Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	V0:	0	Osallistumisen ja tiedonsaannin mahdollisuudet säilyvät ennallaan kaikissa väestöryhmissä.
	V1:	0	Mahdollinen heikentynyt palvelutarjonta voi vähentää perheiden vaikutusmahdollisuuksia valita itselleen sopivia palveluja. Varhaiskasvatuspalvelun saatavuus voidaan kuitenkin taata.
	V2:	0	Ei muutoksia eri ryhmille.
Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	V0:	0/-	Taloudelliset vaikutukset eri väestöryhmille pysyvät ennallaan ilman suuria muutoksia, paitsi jos palveluntuottaja nostaa lapsen omavastuuosuutta.
	V1:	-	Pienituloisten ja heikommassa asemassa olevien kustannusrasitus voi kasvaa, jos palveluntuottaja nostaa lapsen omavastuuosuutta.
	V2:	0	Palveluntuottajan paine korottaa lapsen omavastuuosuutta vähenee, mikä voi helpottaa pienituloisten ja epävarmassa työmarkkina-asemassa olevien taloudellista tilannetta.

<i>Vaikutukset lapsiin ja nuoriin. HUOM!</i> <i>Liite 1.</i> <i>Lapsivaikutusten ennakkoarviointi</i>	V0:	0/-	Ei vaikutuksia, paitsi jos palveluntuottaja nostaa omavastuuosuutta, niin pienituloisen perheen lapsi voi joutua siirtymään toiseen päiväkotiin.
	V1:		Jos palveluntuottaja lopettaa toiminnan heikkenevien taloudellisten edellytysten vuoksi tai palveluntuottaja nostaa omavastuuosuutta, lapsi voi joutua siirtymään toiseen päiväkotiin.
	V2:	0	Lapsen arki päiväkodissa säilyy nykyisellään, koska palveluntuottajien toimintaedellytykset paranevat nykyisestä, ja lapsen omavastuuosuuden nousupaine kevenee.
<i>Vaikutukset muihin ikäryhmiin (työikäiset, vanhukset)</i>	V0:		
	V1:		
	V2:		

<i>Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttötymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)</i>			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)</i>	V0:		
	V1:		
	V2:		
<i>Maaperään, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon</i>	V0:		
	V1:		
	V2:		

Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	V0:		
	V1:		
	V2:		

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen, työllistyminen)	V0:		
	V1:	0	Mikäli lapsia siirtyy yksityisestä varhaiskasvatuksesta kunnalliselle puolelle, henkilöstötarve voi kasvaa, jos joudutaan perustamaan uusia ryhmiä.
	V2:		
Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	V0: Palvelusetelin arvo säilyy nykyisellään	--	Palvelusetelikulut pysyvät ennallaan, mutta haettu säästö jää saavuttamatta, jolla on vaikutusta kunnan talouden tasapainottamisessa.
	V1: Palvelusetelin arvo laskee	0/-	Kunnan palvelusetelimenot pienenevät, mutta riskinä on kustannusten kasvu, jos palveluntarve siirtyy kunnan omiin palveluihin.
	V2: Palvelusetelin arvo nousee	--	Kunnan menot kasvavat lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, mutta se voi vähentää pitkän aikavälin kustannuksia, kun yksityinen palveluverkko säilyy.
Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen	V0:		
	V1:		
	V2:		

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Yritystoiminnan edellytyksiin (yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky, markkinoiden toimivuus sekä julkiset hankinnat)	V0: Palvelusetelin arvo säilyy nykyisellään	0/-	Yritysten toimintaedellytykset pysyvät entisellään, mutta päätös voi pidemmällä aikavälillä heikentää toimintaedellytyksiä.
	V1: Palvelusetelin arvo laskee	0/-	Yritysten toimintaedellytykset voivat heikentyä, mikä voi vähentää markkinoilla toimivien palveluntuottajien määrää. Erityisesti pienempien, voittoa tavoittelemattomien, yhdistystaustaisten palveluntuottajien toimintaedellytykset voivat heikentyä.
	V2: Palvelusetelin arvo nousee	0	Yritysten toimintaedellytykset pysyvät vakaana ilman muutoksia.
Työllisyysvaikutukset (työpaikkojen muodostuminen ja työvoiman saatavuus)	V0:	0	Työllisyystilanne säilyy nykyisellä tasolla ilman merkittäviä muutoksia työpaikkojen määrään tai työvoiman saatavuuteen
	V1:	0	Työllisyys ei muutu, vaikka toiminta supistuisi yksityisellä sektorilla. Työpaikat voisivat mahdollisesti siirtyä kunnalliseen varhaiskasvatukseen, eikä tällä olisi kaupunkitasoista vaikutusta työllisyyteen.
	V2:	0/+	Työllisyys voi vahvistua, jos yritysten toiminta kasvaa ja työvoiman tarve lisääntyy palvelujen kysynnän kasvaessa.

Johtopäätös ja perustelut:

Palvelusetelin arvon alentaminen tukisi kaupungin strategisia tavoitteita erityisesti näkökulmasta vastuullisuus ratkaisussa. Palvelusetelin arvon lasku mahdollistaisi säästöt, mutta voisi heikentää palvelujen saatavuutta ja laatua sekä voisi johtaa yksityisten palveluntuottajien toiminnan supistumiseen, mikä voisi olla ristiriidassa kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa. Palvelusetelin arvon laskiessa yhdistysmuotoiset ja ketjuihin kuulumattomat

yksityiset päiväkodit voisivat olla haavoittuvimmassa asemassa. Ne toimivat usein voittoa tavoittelematta, eikä niillä yleensä ole yhtä vahvoja taloudellisia puskureita kuin markkinaehtoisesti toimivilla ketjupäiväkodeilla. Palvelusetelin arvon säilyttäminen nykytasolla pienentäisi riskiä yksityisten palveluntuottajien tarjonnan supistumisesta ja lasten siirtymisestä kunnalliseen varhaiskasvatukseen, mutta ei auttaisi täyttämään kunnan säästövelvoitetta. Tällöin säästöt jouduttaisiin hakemaan kunnallisesta palveluntuotannosta. Palvelusetelin arvon nosto tukisi osittain kaupungin strategisia tavoitteita vahvistamalla palvelujen pysyvyyttä, tukemalla perheiden valinnanvapautta ja parantamalla yritysten toimintaedellytyksiä, mutta se kasvattaisi kunnan menoja tilanteessa, jossa talouden tasapainottaminen olisi välttämätöntä.